

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๔๔

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เรื่อง ศาลภาษีอากรกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ ในคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๔๓/๒๕๔๒ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีบริษัท ไทยวิวัฒน์ เคหะ จำกัด โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ)

สรุปข้อโต้แย้งของผู้ร้องได้ดังนี้

๑. ผู้ร้องเป็นโจทก์ในคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๔๓/๒๕๔๒ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด ใช้ชื่อว่า “บริษัท ไทยวิวัฒน์เคหะ จำกัด” ได้ยื่นฟ้องต่อศาลภาษีอากรกลาง ระบุว่าจำเลย คือ กรมสรรพากร กับคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ รวม ๔ คน ประเมินให้ผู้ร้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ภาษีบุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย และออกคำสั่งให้ผู้ร้องเปลี่ยนแปลงผลขาดทุนสุทธิสำหรับ ระยะเวลาบัญชี ปี ๒๕๓๔ และปี ๒๕๓๕ ไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ผู้ร้องจึงอุทธรณ์คัดค้านการประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน และคัดค้านคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต่อศาลภาษีอากรกลาง

๒. จำเลยในคดีดังกล่าวได้ให้การปฏิเสธฟ้อง และให้การว่าการประเมินภาษีอากรของเจ้าพนักงานประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ชอบด้วยเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว ผู้ร้องจะต้องรับผิดชอบชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๓๔ และเงินเพิ่มรวมเป็นเงิน ๗๖,๑๔๓.๖๐ บาท รอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๓๕ และเงินเพิ่มรวมเป็นเงิน ๑,๔๗๘.๑๕ บาท และต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย รวม ๒ ระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕ และเงินเพิ่มเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๔,๓๕๔,๓๕๔.๓๘ บาท

๓. ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลภาษีอากรกลาง ขอยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม โดยอ้างเหตุว่าได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้ต่อศาลแล้ว แต่จากการตรวจสอบสำนวนไม่พบบัญชีพยานของผู้ร้องที่ให้เสมียนยื่นต่อศาล และเสมียนทนายก็ได้ออกจากงานเป็นเวลาหลายเดือนแล้ว จึงทำให้คลาดเคลื่อน

๔. ศาลภาษีอากรกลาง พิจารณาคำร้องของผู้ร้องตามข้อ ๓ แล้ว เห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าว ไม่ใช่เหตุตามกฎหมายที่จะนำมากล่าวอ้าง จึงให้ยกคำร้อง เนื่องจากการขอยื่นบัญชีระบุดพยานเพิ่มเติม ดังกล่าว เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐

๕. ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลภาษีอากรกลางว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ที่กำหนดให้คู่ความยื่นบัญชีระบุดพยานก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุดพยานสิ้นสุดลง ถ้าคู่ความซึ่งมิได้ยื่นบัญชีระบุดพยานแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่า มีเหตุอันสมควรไม่สามารถยื่นบัญชีระบุดพยานตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ คู่ความอาจยื่นคำร้องพร้อมบัญชีระบุดพยานไม่ว่าเวลาใดๆ ก่อนพิพากษาคดี ขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญเพราะเป็นการให้สิทธิแก่รัฐ และหรือกรมสรรพากรฝ่ายเดียวเท่านั้น เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคล เนื่องจากในคดีแพ่งทั่วไป ให้สิทธิบุคคลทุกคนเสมอภาคตามกฎหมาย คือ ให้ยื่นบัญชีระบุดพยานก่อนวันสืบพยาน ๗ วัน จึงขอให้ศาลภาษีอากรกลาง ส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๖. ศาลภาษีอากรกลางพิเคราะห์คำร้องแล้ว ได้ขอให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการส่งสำนวนดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ต่อไป

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๒๐ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาษีอากรกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐาน ใช้บังคับในศาลภาษีอากรได้

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีการชี้สองสถาน เมื่อคู่ความฝ่ายใดมีความจำนงที่จะอ้างอิงเอกสารฉบับใด หรือคำเบิกความของพยานคนใด หรือมีความจำนงที่จะให้ศาลตรวจสอบบุคคล วัตถุ สถานที่ หรืออ้างอิงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ศาลตั้ง เพื่อเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียงของตน ให้คู่ความฝ่ายนั้นยื่นต่อศาลก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ซึ่งบัญชีระบุดพยานโดยแสดงเอกสารหรือสภาพของเอกสารที่จะอ้างและรายชื่อ ที่อยู่ ของบุคคล ซึ่งคู่ความฝ่ายนั้นระบุอ้างเป็นพยาน หรือคำขอให้ศาลไปตรวจหรือขอให้ตั้งผู้เชี่ยวชาญ แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งสำเนาบัญชีระบุดพยานดังกล่าว ในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อให้คู่ความฝ่ายอื่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมารับไปโดยทางเจ้าพนักงานศาล

ในกรณีที่ไม่มีกรงขึ้นสองสถาน ให้ยื่นบัญชีระบุพยานพร้อมทั้งสำเนาตามวรรคหนึ่งก่อนวัน
สืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ก่อนระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณีสิ้นสุดลง
ถ้าคู่ความฝ่ายใดมีความจำเป็นจะยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม ให้ยื่นคำแถลงขอระบุพยานเพิ่มเติมต่อศาล
พร้อมกับบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมและสำเนาบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมดังกล่าว

เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณีได้
สิ้นสุดลงแล้ว ถ้าคู่ความซึ่งมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่า มีเหตุอันสมควร
ที่ไม่สามารถยื่นบัญชีระบุพยานตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ หรือถ้าคู่ความซึ่งได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้แล้ว
มีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่า ตนไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานหลักฐานบางอย่างมาสืบเพื่อประโยชน์
ของตน หรือไม่ทราบว่าพยานหลักฐานบางอย่างได้มีอยู่ หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใด คู่ความดังกล่าวนั้น
อาจยื่นคำร้องพร้อมทั้งบัญชีระบุพยานและสำเนาในจำนวนที่เพียงพอ ไม่ว่าเวลาใดๆ ก่อนพิพากษาคดี
ขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้น และถ้าศาลเห็นว่าเพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อสำคัญแห่งประเด็น
เป็นไปโดยเที่ยงธรรม จำเป็นจะต้องสืบพยานหลักฐานเช่นว่านั้น ก็ให้ศาลอนุญาตตามคำร้อง

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อต่อสู้ของผู้ร้องในคดีนี้ที่อ้างว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร
และวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕
ข้อ ๑๐ ที่ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาษีอากรกลางออกข้อกำหนดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ฯ
ดังกล่าว ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกามีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับ
แก่คดีนี้ ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจที่ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
แต่ผู้ร้องคงมีสิทธิที่จะดำเนินคดีในศาลยุติธรรมได้ต่อไปหากไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลภาษีอากรกลาง
ที่ไม่รับบัญชีพยานของผู้ร้องที่ยื่นช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕
ข้อ ๑๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ